

Ao. 2025

No. 04

Nota van toelichting

Algemeen

Met dit eilandsbesluit wordt het bestaande Eilandsbesluit Kinderopvang Bonaire 2020 herzien. De aanleiding hiervoor is dat het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire streeft naar een kwalitatief goede, veilige, zorgzame en betaalbare kinderopvang en buitenschoolse voorzieningen. Ook wil het bestuurscollege een betere aansluiting realiseren op het primair onderwijs, zodat de doorlopende ontwikkeling van kinderen beter wordt ondersteund.

Daarnaast is het noodzakelijk het Eilandsbesluit Kinderopvang Bonaire in overeenstemming te brengen met:

- de herziene Eilandsverordening Kinderopvang Bonaire 2020;
- de Wet kinderopvang BES.

Met dit besluit worden de regels voor kinderopvang en gastouderopvang geactualiseerd en verduidelijkt.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Onderdeel A – Artikel 1 (begripsbepalingen)

De verwijzing in artikel 1 wordt aangepast: waar eerder naar “de verordening” werd verwezen, wordt nu direct aangesloten bij artikel 2.1 van de Wet kinderopvang BES. Dit maakt de wettelijke grondslag duidelijker en consistent.

Onderdeel B – Artikel 3 (Commissie)

De samenstelling van de commissie wordt herzien. Er wordt minimaal één vertegenwoordiger aangewezen van de Directie Samenleving & Zorg en één van de Directie Toezicht & Handhaving (beiden van het OLB). Daarnaast wordt een externe deskundige op het gebied van pedagogiek toegevoegd.

Ook is geregeld dat bij verhindering een vervanger wordt aangewezen door de desbetreffende directie van het OLB. Verder wordt de inzet van een secretaris voor de commissie vastgelegd voor een periode van één jaar vanaf inwerkingtreding.

Onderdeel C – Artikel 4 (Vergoeding)

Dit onderdeel wijzigt artikel 4 door allereerst de vergoeding van de externe deskundige expliciet te

regelen: deze wordt op basis van urendeclaraties door het OLB betaald. Voor de andere leden van de commissie gelden andere regels. Als het ambtenaren zijn werkzaam bij de directies van het OLB, dan hebben ze op grond van artikel 9, tweede lid, van het Rechtspositiebesluit politieke gezagdragers BES, géén recht op vergoeding. Meer specifiek houdt artikel 9, tweede lid, het volgende in:

- Als iemand lid is van een commissie én tegelijkertijd lid van de eilandsraad, dan krijgt die persoon geen extra vergoeding voor het commissiewerk.
- Ook een ambtenaar die vanwege zijn functie in een commissie zit, krijgt daar geen aparte vergoeding voor.

Met andere woorden: mensen die al betaald worden vanwege hun hoofdfunctie (bijv. als raadslid of ambtenaar) krijgen geen dubbele betaling voor het werk dat ze in een commissie doen.

Tot slot is in het nieuwe artikel 4 de terminologie "maximum" vervangen door "minimum" om de normstelling duidelijk te maken.

Onderdeel D – Artikel 5 vervalt

Artikel 5 wordt geschrapt, omdat de bepalingen daarin al in de eilandsverordening staan.

Onderdeel E – Artikel 7 (Vergunningaanvraag)

Er zijn verschillende aanpassingen gedaan:

- De vergunningaanvraag wordt beter afgestemd op de Wet vestiging bedrijven BES.
- Aantallen en omschrijvingen worden geactualiseerd (bijvoorbeeld "drie" naar "twee").
- Diverse verwijzingen naar artikelen in de wet en de verordening zijn geactualiseerd.
- Aanvragers moeten voortaan gebruikmaken van de nieuwe checklists bij de aanvraag.

Verder wordt het tweede lid geschrapt. Dit lid was destijds opgenomen voor een overgangsperiode. Het gold voor exploitanten die vóór de inwerkingtreding van de verordening al bij het Openbaar Lichaam bekend waren en hiervoor een registratiebewijs hadden ontvangen. Aangezien deze overgangsperiode inmiddels niet meer relevant is, is het tweede lid vervallen.

Onderdeel F – Artikel 8 vervalt

Artikel 8 is overbodig geworden. Dit artikel was destijds opgenomen voor een overgangsperiode. Aangezien deze overgangsperiode inmiddels niet meer relevant is, is dit artikel ook overbodig geworden.

Onderdeel G – Artikel 9 (Schorsen of intrekken)

Naast de gevallen genoemd in artikel 5.11 van de wet, wordt het bestuurscollege bevoegd om op verzoek van de exploitant een vergunning in te trekken of het kindercentrum/gastouderopvang te sluiten.

Onderdeel H – Artikel 11 (Kwaliteitsnormen gezonde voeding)

Artikel 11 wordt aangepast. De kwaliteitsvoorschriften betreffende gezondheid, veiligheid, opleiding, voeding, binnen- en buitenruimtes worden niet langer vastgelegd in de 'Handleiding voorschriften Kinderopvang Bonaire', die in de bijlage was opgenomen. In plaats daarvan wordt in het eerste lid bepaald dat kinderopvangcentra voor hun voedingsbeleid aansluiten bij de richtlijnen van het Voedingscentrum, zoals gepubliceerd op de officiële website van het Voedingscentrum en op de website van BES(t)4Kids. Deze keuze zorgt voor een eenduidige en actuele standaard voor gezonde voeding, die aansluit bij landelijk en lokale beleidsdoelen rondom gezondheid en preventie. Door te verwijzen naar de online gepubliceerde richtlijnen wordt bovendien verzekerd dat de meest recente inzichten en aanbevelingen automatisch van toepassing zijn, zonder dat voor iedere wijziging een aanpassing van het eilandsbesluit nodig.

Onderdeel I**Artikel 12 (Klachtenprocedure)**

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.9, tweede lid, van de Wet kinderopvang BES, waarin is bepaald dat ouders zich voor onafhankelijke begeleiding bij klachten kunnen wenden tot een daartoe aangewezen organisatie. Het eerste lid benoemt Sentro Akseso Boneiru als de onafhankelijke instantie die ouders ondersteunt en bemiddelt bij klachten over kinderopvangcentra. Het tweede lid benoemt concreet de taken van Sentro Akseso Boneiru. Onderdeel a en b zorgen voor toegankelijke informatie en persoonlijke begeleiding vanuit Akseso. Sub c onderscheidt de informele bemiddelingsfase van de formele klachtenafhankelijk bij het kindercentrum zelf. Sub d en e versterken transparantie, waarborgen vertrouwelijkheid en maken beleidsmatige terugkoppeling mogelijk.

Artikel 13 (Afspraken met lokale partners ten behoeve van de optimale ontwikkeling van kinderen)

Op grond van de wet kunnen bij Eilandsverordening nadere regels worden gesteld ten aanzien van lokale partners met wie de organisaties afspraken kunnen maken over de optimaal ontwikkelen van kinderen. Er is voor gekozen om in de Eilandsverordening een haakje op te nemen waardoor het bestuurscollege bij eilandsbesluit houdende algemene maatregelen een onafhankelijke instantie benoemt met wie organisaties afspraken kunnen maken (artikel 17 (nieuw)). In het verlengde hiervan zal met dit eilandsbesluit Sentro Akseso Boneiru als dergelijke instantie worden benoemd. Met de aanwijzing van Sentro Akseso Boneiru als betrokken partner wordt aangesloten bij de bestaande infrastructuur in het sociaal en pedagogisch domein op Bonaire. Sentro Akseso Boneiru heeft een centrale rol als organisatie voor opvoed- en ontwikkelondersteuning, vroegsignalering en begeleiding van kinderen en gezinnen.

Meer specifiek regelt het eerste lid van artikel 13 de grondslag voor structurele samenwerking. Dit lid verduidelijkt ook de mogelijke inhoud van de afspraken, zodat de focus ligt op ontwikkeling, signalering en deskundigheidsbevordering. Deze opsomming is bedoeld om richting te geven, maar de partijen behouden de ruimte om aanvullende of specifiekere afspraken te maken. Het tweede lid waarborgt dat eenvoudig toezicht kan worden gehouden opdat de afspraken daadwerkelijk bestaan en worden bijgehouden. Het OLB is op grond van de wet wel verantwoordelijk voor advies en ondersteuning. De ondersteuningsstructuur bij Aksezo zal hier daarom wel op worden ingericht. Denk aan de mogelijkheid tot het inzetten van pedagogische coaches.

Artikel 14 (Kindplaatssubsidie)

Dit artikel introduceert een financiële ondersteuningsregeling voor ouders die de ouderbijdrage voor kinderopvang niet geheel of gedeeltelijk kunnen betalen. De regeling is bedoeld om te waarborgen dat kinderen toegang behouden tot kinderopvang, ongeacht de inkomenssituatie van hun ouders. De grondslag hiervoor ligt in artikel 2.1 van de Wet kinderopvang BES, waarin is bepaald dat het openbaar lichaam zorgdraagt voor een stelsel van toegankelijke en betaalbare kinderopvang. De voorwaarden onder a tot en met c zorgen voor een transparante en controleerbare uitvoering.

Onderdeel a waarborgt dat de subsidie alleen wordt verstrekt voor kinderopvang die aan de wettelijke kwaliteitseisen voldoet.

Onderdeel b maakt duidelijk dat de regeling bedoeld is voor ingezetenen van Bonaire.

Onderdeel c regelt dat de financiële noodzaak moet blijken uit objectieve bewijsstukken.

Het derde lid geeft het bestuurscollege beleidsruimte om de hoogte van de subsidie af te stemmen op het inkomen van het huishouden. De directe betaling aan het kindercentrum (vierde lid) voorkomt administratieve lasten voor ouders en verkleint het risico op misbruik of vertraging in betaling.

Artikel 15 (Beoordeling financiële draagkracht kindplaatssubsidie)

Dit artikel regelt op welke wijze wordt vastgesteld in hoeverre ouders financieel kunnen bijdragen aan de ouderbijdrage en onder welke voorwaarden volledige of gedeeltelijke kwijtschelding mogelijk is.

De financiële draagkracht van ouders wordt bepaald op basis van objectieve inkomens- en vermogenscriteria. Daarbij wordt (artikel 15, eerste lid) aansluiting gezocht bij de inkomens- en vermogenssystematiek van de *Verordening Sociale Voorzieningen Bonaire* (VSVB), om te waarborgen dat de beoordeling van draagkracht binnen het sociaal domein op Bonaire uniform plaatsvindt. Omdat de inwerkingtreding van de VSVB hoogstwaarschijnlijk volgt kort na de inwerkingtreding van wet- en regelgeving rondom kinderopvang, wordt in dit eilandsbesluit opgenomen dat tot het moment van

inwerkingtreding van de VSVB gebruikgemaakt wordt van het Bestaansminimum Armoedebeleid Bonaire (hierna: Armoedebeleid) zoals vastgesteld door het bestuurscollege op 5 juli 2022. Op deze manier sluit de bepaling aan bij het actuele sociaal-economische beleid en worden lopende dossiers niet gehinderd. Deze constructie voorkomt dat er tijdelijk een vacuüm of rechtsongelijkheid ontstaat tussen ouders tijdens de periode voorafgaand aan de inwerkingtreding van de VSVB.

Het tweede lid regelt dat indien het inkomen van de ouder hoger ligt dan de in de VSVB of in het Armoedebeleid vastgestelde grens voor "ontoereikend inkomen", dat dan bij de beoordeling van de ouderbijdrage het wettelijk minimumloon (zoals bedoeld in de Wet minimumlonen BES) als referentiepunt gehanteerd. Deze koppeling zorgt voor een objectieve en dynamische norm die meebeweegt met de economische omstandigheden op het eiland. Hiermee wordt recht gedaan aan de situatie van ouders die wel boven de inkomensgrens uitkomen, maar nog steeds slechts beperkte financiële ruimte hebben. Het minimumloon fungeert als een maatschappelijk breed gedragen referentienorm voor bestaanszekerheid en biedt een consistent en transparant ijkpunt voor de bepaling van draagkracht.

Het derde lid werkt de inkomensdifferentiatie verder uit. Ouders met een inkomen tot en met de grens voor ontoereikend inkomen komen in aanmerking voor volledige kwijtschelding van de ouderbijdrage. Zij worden geacht geen financiële ruimte te hebben om bij te dragen zonder dat dit ten koste gaat van hun noodzakelijke bestaanskosten. Daarmee wordt gewaarborgd dat gezinnen met de laagste inkomens geen financiële belemmering ondervinden om gebruik te maken van kinderopvang.

Voor ouders met een inkomen boven deze grens, maar niet hoger dan het wettelijk minimumloon, geldt dat zij een gedeeltelijke bijdrage betalen. De hoogte van deze bijdrage wordt door het bestuurscollege vastgesteld en kan gedifferentieerd worden naar draagkracht, gezinssamenstelling of andere relevante omstandigheden. Deze systematiek zorgt ervoor dat financiële ondersteuning terechtkomt bij ouders die deze het meest nodig hebben, gestimuleerd wordt dat kinderen ongeacht de financiële situatie van hun ouders kunnen deelnemen aan voorzieningen, de regeling uitvoerbaar en uitlegbaar is voor zowel ouders als uitvoerende diensten.

Het vierde lid legt een jaarlijkse herbeoordeling vast en verplicht ouders om inkomens- of gezinsswijzingen te melden. Zo wordt voorkomen dat onterecht subsidie wordt ontvangen.

Het zesde lid regelt dat niet-ingezetenen in principe niet in aanmerking komen voor een kindplaatssubsidie. Het zesde lid biedt voorts een beperkte hardheidsclausule voor ouders die geen ingezetene zijn maar rechtmatig verblijf hebben met een geldige IND-sticker of beschikking. De toekenning is tijdelijk en gericht op het voorkomen van opvangonderbreking voor het kind. De samenhang met de VSVB wordt hier nog genoemd. Op grond van die verordening bestaat geen recht op voorzieningen als de aanvrager op het moment van aanvraag korter dan vijf jaar onafgebroken op Bonaire woonachtig is.

Lid zeven en acht bevatten de afwijzings- en intrekingsgronden, die waarborgen dat alleen rechtmatige en doelgerichte subsidieverlening plaatsvindt.

Artikel 16 (Nadere regels beoordelingsproces)

Artikel 16 bevat procedurele bepalingen voor de behandeling van subsidieaanvragen. De bepalingen sluiten aan bij de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de Wet administratieve rechtspraak BES. Zo is geregeld dat:

- Alleen volledige aanvragen in behandeling worden genomen (lid 1);
- Aanvragers de mogelijkheid krijgen om ontbrekende stukken aan te vullen (lid 2);
- Er een beslistermijn van zes weken geldt, met een opschortingsregeling (lid 4 en 6);
- En dat aanvragen kunnen worden afgewezen als de aanvrager weigert noodzakelijke informatie te verstrekken (lid 7).

Deze procedurele waarborgen zorgen voor transparantie, rechtszekerheid en een zorgvuldige uitvoering van de kindplaatssubsidieregeling.

Onderdeel J

Artikel 17 (Citeertitel)

Artikel 17 bevat de citeertitel waaronder het besluit officieel kan worden aangehaald: Eilandsbesluit Kinderopvang 2026. Dit is om twee redenen noodzakelijk:

1. Het maakt het mogelijk om eenduidig naar dit besluit te verwijzen in andere (juridische) stukken, beleidsdocumenten, besluiten of correspondentie.
2. Het onderscheidt dit besluit van het eerdere Eilandsbesluit Kinderopvang Bonaire 2020.

De citeertitel sluit aan bij het kalenderjaar vanaf wanneer het besluit materieel van kracht zal zijn.

Artikel 18 (Slotbepaling)

Artikel 18 regelt de inwerkingtreding van het besluit. Het merendeel van dit besluit treedt in werking op dezelfde datum als de Wet kinderopvang BES, zodat regelgeving en uitvoering direct en consistent op elkaar aansluiten. Voor artikel 11 inzake de kwaliteitsnormen voor gezonde voeding is echter een afwijkende inwerkingtreding vastgesteld: 1 juli 2026. Deze keuze is gemaakt vanwege de noodzakelijke implementatieperiode voor kindercentra en gastouderopvang. De gewijzigde normen vragen onder meer om aanpassing van inkoopbeleid, implementatie van nieuwe richtlijnen in het pedagogisch beleid en eventuele scholing van personeel. De gefaseerde inwerkingtreding voorkomt dat aanbieders onverwacht worden geconfronteerd met directe aanpassingsverplichtingen en ondersteunt daarmee een zorgvuldige overgang naar een hoger kwaliteitsniveau.

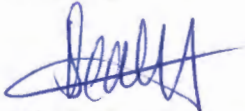
Artikel II

Het besluit treedt in werking op het moment dat de Wet kinderopvang BES in werking treedt. Hiermee wordt ervoor gezorgd dat de gewijzigde regels direct aansluiten bij de nieuwe wettelijke kaders.

Aldus vastgesteld op de datum van dit eilandsbesluit en getekend op **17 DEC 2025**

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire,

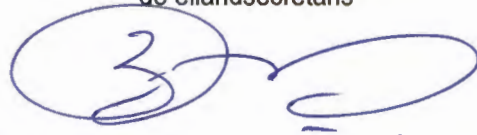
De gezaghebber



Dit eilandbesluit is door mij afgekondigd op

17 DEC 2025

de eilandsecretaris



De gezaghebber,

